

Martin Sundelius
08-700 08 86

2011-01-12

Dnr 3.1-06645-2010
Er Ref Fi2010/2735Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm**Statskontorets rapport En ny upphandlingsmyndighet
(2010:23)****Inledning**

Kammarkollegiet ansvarar för den statliga inköpssamordningen och ska ingå ramavtal om varor och tjänster för andra statliga myndigheter. Kollegiet ansvarar även för samordningen av upphandlingen för hela den offentliga förvaltningen inom området informationsteknik. Slutligen ska kollegiet utveckla och förvalta ett upphandlingsstöd samt bidra till att hela inköpsprocessen kan genomföras elektroniskt och delta i standardiseringen av inköpsprocessen. Det ingår i kollegiets uppdrag att utveckla och sprida hjälpmedel och metoder till både beställare och leverantörer. Kammarkollegiet har därmed ansvar för merparten av den verksamhet som regeringen definierat som upphandlingsstödjande verksamhet.

Utredningsuppdragets huvudsakliga syfte beskrivs som ”en minskad splittring av den upphandlingsstödjande verksamheten i statlig regi”. Kollegiet har i tidigare remissvar utvecklat sin syn på att det samlade upphandlingsstödet bör koncentreras till en central funktion.¹ Kollegiet gör ingen annan bedömning idag, dvs. att en koncentration gynnar effektiviteten i den upphandlingsstödjande verksamheten.

Statskontoret bedömer och föreslår att en sådan koncentration bäst genomförs genom att bilda en ny upphandlingsmyndighet.

Kammarkollegiet anser att rapporten har brister som gör det svårt att bedöma förslaget, men anser också att det finns invändningar att göra utifrån den process för ökad koncentration som redan inletts.

---

¹ Se kollegiets yttrande till rapporten En effektivare statlig inköpssamordning – analys och förslag (2009:12), dnr 12-10436-09.

2011-01-12

Dnr 3.1-06645-2010
Er Ref Fi2010/2735**Kammarkollegiets synpunkter***Statskontorets nuläge*

En grundläggande brist är att Statskontoret i princip har utelämnat den process för ökad koncentration och minskad splittring som faktiskt har genomförts och pågår. Regeringen har den 6 maj 2010 fattat ett beslut i en sådan riktning genom att från och med den 1 januari 2011 inordna huvuddelen av verksamheterna inom den statliga inköpssamordningen i Kammarkollegiet. Statskontoret har mycket kortfattat beskrivit denna förändring och framför allt inte analyserat dess betydelse för rapportens huvudsakliga slutsats om att bilda en ny upphandlingsmyndighet.

Regeringens beslut har den uppenbara konsekvensen att merparten av de resurser och den kompetens som idag utnyttjas för den statliga upphandlingsstödjande verksamheten från och med den 1 januari 2011 är koncentrerad till Kammarkollegiet. Kollegiet anser därför att Statskontoret tydligt borde ha beskrivit och analyserat vilka uppgifter och därtill kopplade resurser som återstår att koncentrera. Mot den bakgrunden är det en brist att Statskontoret endast redovisar regeringens beslut som "Förändrade förutsättningar" (se 5.2.1).

Regeringens beslut och gjorda investeringar

Regeringens beslut om att inordna den statliga inköpssamordningen i kollegiet från den 1 januari 2011 har föregåtts av besluten från 2008 om att tillföra Kammarkollegiet ansvaret för IT-upphandlingen och att ansvara för ett nationellt upphandlingsstöd. Besluten har inneburit att kollegiet och andra myndigheter genomfört ett omfattande förberedande arbete inklusive arbetet med verksamhetsövergångar vid två tillfällen för cirka 45 personer. Dessutom har det under 2009-2010 avsatts betydande resurser för såväl verksamhetsutveckling när det gäller IT-upphandlingen och Upphandlingsstödet som integreringen av dessa och de från den 1 januari tillkommande verksamheterna. Kollegiet anser att Statskontoret borde ha redogjort för sina överväganden gällande fattade beslut och gjorda investeringar.

Konsekvenserna av att bilda en myndighet

Statskontoret har angivit 14 kriterier för att analysera fyra organisationsalternativ inklusive nuvarande myndighetsstruktur (dock återigen oaktat regeringens beslut). Tillämpningen av kriterierna pekar entydigt på att man bör eftersträva en koncentration av stödet och att koncentrationens fulla potential bäst nås i en ny myndighet. Kollegiet instämmer i att en koncentration bör eftersträvas, men konstaterar att Statskontoret mycket kortfattat beskriver konsekvenserna av att detta sker i en ny myndighet. Man anger översiktligt att bildandet av en ny myndighet "medför vissa initiala kostnader" och att det kan "skapa en turbulens under en övergångsperiod"².

Kollegiet anser att slutsatsen att bilda en ny myndighet är svagt underbyggd och analyserad. Statskontoret borde utförligare ha analyserat inte bara de

---

² "En ny upphandlingsmyndighet", Statskontoret 2010:23, s 65.

2011-01-12

Dnr 3.1-06645-2010
Er Ref Fi2010/2735

övergångsvisa kostnaderna utan också permanenta merkostnader i form av den administrativa överbyggnad som en egen myndighet kräver. Analysen borde bl.a. ha skett mot bakgrund av att förslaget är en förhållandevis liten myndighet och att det ur effektivitetssynpunkt finns behov av kontinuitet och långsiktighet. IT-upphandlingen, som ansvarar för hälften av omsättningen på de statliga ramavtalen, har de senaste fem åren haft tre huvudmän och flyttat tre gånger.

Slutsatser

Kammarkollegiet anser att Statskontoret inte i tillräcklig utsträckning har analyserat nuläget med beaktande av de stora förändringar som redan beslutats. Kontoret har inte heller analyserat konsekvenserna av förslaget. Dessa brister leder till att det är svårt att avgöra vad utredningen avser att förändra, när förändringen ska ske och vilka eventuella konsekvenser den skulle medföra.

Kammarkollegiet har genomfört ett omfattande utvecklingsarbete och myndigheten är nu organiserad för såväl ramavtalsupphandling som övrig upphandlingsstödjande verksamhet. Den påbörjade koncentrationen bör därför fullföljas och kollegiet är positivt till att regeringen prövar vilka ytterligare upphandlingsstödjande uppgifter som bör tillföras myndigheten. Kollegiet anser samtidigt att Miljöstyrningsrådet bör hållas utanför en sådan prövning.

Resultatet av den påbörjade koncentrationen inom upphandlingsområdet bör när regeringen anser det lämpligt utvärderas. En sådan utvärdering kan i huvudsak baseras på de kriterier som Statskontoret tagit fram. Den bör också omfatta bl.a. erfarenheterna av att i Kammarkollegiet samla den statliga inköpssamordningen och övriga upphandlingsstödjande verksamheter samt hur dessa verksamheter samlat eller var för sig ska finansieras.

I detta ärende har generaldirektör Claes Ljungh beslutat. Stabschef Martin Sundelius har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Agneeta Anderson, chefsjurist Bertil Kallner och tf avdelningschef Hans Sundström deltagit.

Claes Ljungh

Martin Sundelius